Beleidsregel veilige jaarwisseling Alphen aan den Rijn

De burgemeester van de gemeente Alphen aan den Rijn;

overwegende dat:

- op grond van de Wet veilige jaarwisseling een vuurwerkverbod in de Wet milieubeheer is opgenomen;
- het bezit en het gebruik van vuurwerk van de categorieën F2 en F3 voor anderen dan personen met gespecialiseerde kennis is verboden, evenals de verkoop daarvan;
- de burgemeester op grond van artikel 9.2.2.1a, vierde lid, van de Wet milieubeheer ontheffing kan verlenen van dit verbod ten behoeve van het tijdens de jaarwisseling tot ontbranding brengen van aangewezen vuurwerk van categorie F2;
- de regels voor het verlenen van een dergelijke ontheffing op grond van het Besluit veilige jaarwisseling in het Vuurwerkbesluit zijn opgenomen;
- de burgemeester beleidsvrijheid heeft bij het al dan niet verlenen van deze ontheffingen;
- de burgemeester kan besluiten om geen ontheffingen te verlenen;
- een besluit om geen ontheffingen te verlenen kan worden neergelegd in een beleidsregel;
- het, gelet op de openbare orde en veiligheid, de handhaafbaarheid van het landelijke vuurwerkverbod, de beschikbare toezicht- en handhavingscapaciteit en de lokale ervaringen met vuurwerkoverlast en vuurwerkschade, wenselijk is om voor de jaarwisseling 2026-2027 geen ontheffingen te verlenen;

gelet op artikel 9.2.2.1a van de Wet milieubeheer en de artikelen 2.3.2 en volgende van het Vuurwerkbesluit;

B E S L U I T:

vast te stellen de:

Beleidsregel veilige jaarwisseling Alphen aan den Rijn

1. Inleiding

In 2025 hebben de Eerste en de Tweede Kamer ingestemd met de Wet veilige jaarwisseling. Met deze wet is in de Wet milieubeheer een landelijk verbod opgenomen op het bezit en gebruik van vuurwerk van de categorieën F2 en F3 door anderen dan personen met

gespecialiseerde kennis. Daarbij is bepaald dat de burgemeester onder voorwaarden ontheffing kan verlenen voor het tijdens de jaarwisseling tot ontbranding brengen van aangewezen vuurwerk van categorie F2.

De voorwaarden waaronder een ontheffing kan worden verleend en de voorschriften die daaraan moeten worden verbonden, zijn uitgewerkt in het Besluit veilige jaarwisseling, waarmee het Vuurwerkbesluit is gewijzigd.

Uit de Nota van toelichting bij het Besluit veilige jaarwisseling blijkt dat de burgemeester beleidsvrijheid heeft bij het al dan niet verlenen van ontheffingen. De burgemeester kan hierover beleid vaststellen en kan besluiten om geen, of een maximumaantal ontheffingen te verlenen binnen de gemeente.

De Wet veilige jaarwisseling en het Besluit veilige jaarwisseling zijn met ingang van 1 augustus 2026 in werking getreden. Met deze beleidsregel wordt duidelijkheid verschaft over de wijze waarop de burgemeester van Alphen aan den Rijn voor de jaarwisseling 2026-2027 gebruikmaakt van de bevoegdheid tot het verlenen van ontheffingen.

2. Geen ontheffingen in de gemeente Alphen aan den Rijn

De burgemeester van Alphen aan den Rijn verleent voor de jaarwisseling 2026-2027 geen ontheffingen als bedoeld in artikel 9.2.2.1a, vierde lid, van de Wet milieubeheer.

Dit betekent dat in de gemeente Alphen aan den Rijn geen ontheffing wordt verleend voor het tijdens de jaarwisseling tot ontbranding brengen van daarvoor aangewezen vuurwerk van categorie F2. Aanvragen om een dergelijke ontheffing worden afgewezen onder verwijzing naar deze beleidsregel.

3. Overwegingen om geen ontheffingen te verlenen

Aan het besluit om voor de jaarwisseling 2026-2027 geen ontheffingen voor het afsteken van vuurwerk te verlenen, liggen de volgende overwegingen ten grondslag.

a. Onvoldoende toezicht op de naleving van ontheffingsvoorschriften

Op grond van het Besluit veilige jaarwisseling moet aan een ontheffing een groot aantal voorschriften worden verbonden. Deze hebben onder meer betrekking op het afsteekterrein en de veiligheidszone, de hoeveelheid vuurwerk, de inrichting van de locatie, de supervisor en de ontbranders en de wijze en het moment waarop het vuurwerk tot ontbranding wordt gebracht.

Een deel van de naleving kan vooraf worden gecontroleerd, bijvoorbeeld door beoordeling van het veiligheidsplan en controle van de inrichting van het afsteekterrein. Een belangrijk

deel van de voorschriften kan echter uitsluitend of vooral worden gecontroleerd op het moment waarop het vuurwerk daadwerkelijk wordt afgestoken.

De ervaringen uit eerdere jaarwisselingen laten zien dat de gemeentelijke toezichtcapaciteit tijdens de nachtelijke uren beperkt is. Tijdens de jaarwisseling zijn de gemeentelijke handhavers op 31 december tot 22.00 uur in dienst. Vanaf dat moment is geen gemeentelijke capaciteit beschikbaar voor structureel toezicht op afzonderlijke afsteeklocaties waarvoor een ontheffing zou zijn verleend.

Ook de politie heeft tijdens de jaarwisseling een groot aantal andere taken op het gebied van openbare orde, hulpverlening, incidentbestrijding en handhaving. De politiecapaciteit kan daarom niet worden ingericht op structureel toezicht op de naleving van alle voorschriften van afzonderlijke vuurwerkontheffingen.

Juist tijdens de uren waarin het meeste vuurwerk zal worden afgestoken, kan daardoor niet worden gegarandeerd dat voldoende toezicht beschikbaar is op de naleving van de voorschriften. Gelet op de veiligheidsrisico's die kunnen ontstaan wanneer voorschriften ten aanzien van het afsteekterrein, de veiligheidsafstand, de ontbranders of de wijze van afsteken niet worden nageleefd, acht de burgemeester het niet verantwoord om onder deze omstandigheden ontheffingen te verlenen.

b. Handhaafbaarheid van het landelijke vuurwerkverbod

Het landelijke vuurwerkverbod heeft onder meer tot doel de hoeveelheid door consumenten afgestoken vuurwerk sterk te verminderen en de handhaafbaarheid te verbeteren. Tegelijkertijd moet er rekening mee worden gehouden dat tijdens de eerste jaarwisseling onder het nieuwe wettelijke regime nog professioneel (‘illegaal’) vuurwerk aanwezig en in gebruik zal zijn.

Het verlenen van ontheffingen voor het afsteken van F2-vuurwerk kan tijdens de jaarwisseling leiden tot een diffuse situatie. Voor politie en andere handhavers wordt het moeilijker om op afstand of naar aanleiding van een melding vast te stellen of hoorbaar of zichtbaar vuurwerk afkomstig is van een legale afsteeklocatie of dat sprake is van een overtreding van het landelijke vuurwerkverbod.

Het onderscheid tussen toegestaan vuurwerk op grond van een ontheffing en verboden vuurwerk vraagt extra controlehandelingen. Die extra belasting doet zich juist voor tijdens de uren waarin politie en hulpdiensten te maken hebben met een piek in meldingen en incidenten.

Een eenduidige situatie waarin, afgezien van de wettelijk toegestane uitzonderingen zoals F1-vuurwerk en professioneel vuurwerk, geen consumentenvuurwerk mag worden

afgestoken, draagt daarom bij aan de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het landelijke verbod.

c. Veiligheid en aansprakelijkheid

Het afsteken van vuurwerk brengt naar zijn aard risico's op brand, letsel en materiële schade met zich mee. De voorschriften uit het Vuurwerkbesluit zijn erop gericht deze risico's zoveel mogelijk te beperken, maar kunnen deze niet volledig uitsluiten.

Wanneer schade ontstaat door vuurwerk dat op grond van een gemeentelijke ontheffing is afgestoken, kan discussie ontstaan over de aansprakelijkheid van de ontheffinghouder en, in bijzondere omstandigheden, over de rol van de gemeente.

Daarbij speelt tevens dat het onder het landelijke vuurwerkverbod moeilijk kan zijn om achteraf vast te stellen door welk vuurwerk schade of letsel is veroorzaakt indien zowel illegaal vuurwerk als vuurwerk op grond van een ontheffing in hetzelfde gebied wordt afgestoken.

Het ontbreken van structureel gemeentelijk toezicht tijdens het daadwerkelijke afsteken vormt in dat verband een aanvullende reden om terughoudend om te gaan met de ontheffingsbevoegdheid.

d. Nieuwe taak en beperkte voorbereidingstijd

De beoordeling en verlening van ontheffingen voor het afsteken van consumentenvuurwerk is voor gemeenten een nieuwe taak.

Voor een zorgvuldige uitvoering moet een aanvraagprocedure worden ingericht en moet voldoende deskundige capaciteit beschikbaar zijn voor onder meer de beoordeling van de vereniging of stichting die de aanvraag doet, het veiligheidsplan, het afsteekterrein, de veiligheidszone, de supervisors, de ontbranders en de hoeveelheid en aard van het vuurwerk.

Bij de beoordeling kunnen bovendien adviezen of bijdragen nodig zijn van ketenpartners zoals politie, brandweer, veiligheidsregio en de omgevingsdienst. Deze organisaties hebben in de aanloop naar en tijdens de jaarwisseling eveneens te maken met een groot aantal andere werkzaamheden.

Ook voor potentiële aanvragers betreft het een nieuw stelsel. Een aanvrager moet aan een groot aantal voorwaarden voldoen en onder meer beschikken over een geschikte organisatie, een geschikte afsteeklocatie, supervisors en ontbranders en een deugdelijk veiligheidsplan.

De Wet veilige jaarwisseling en het Besluit veilige jaarwisseling zijn op 1 augustus 2026 in werking getreden. Daarmee resteert voor de eerste jaarwisseling onder het nieuwe wettelijke

regime een relatief korte periode om een geheel nieuw aanvraag-, beoordelings-, toezicht- en handhavingsproces zorgvuldig operationeel te maken.

De burgemeester acht het, mede in combinatie met de overige in deze beleidsregel genoemde omstandigheden, niet verantwoord om voor de jaarwisseling 2026-2027 ontheffingen te verlenen.

Door hierover tijdig duidelijkheid te verschaffen, wordt bovendien voorkomen dat verenigingen of stichtingen kosten maken voor het voorbereiden van een aanvraag die op grond van deze beleidsregel niet voor verlening in aanmerking komt.

4. Evaluatie

Deze beleidsregel heeft betrekking op de jaarwisseling 2026-2027.

Na afloop van deze jaarwisseling wordt het verloop met alle ketenpartners geëvalueerd.

Op basis van deze evaluatie wordt bezien of het nulbeleid voor volgende jaarwisselingen wordt voortgezet, gewijzigd of beëindigd.

5. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregel treedt in werking op de dag na bekendmaking in het elektronische Gemeenteblad.

2. Deze beleidsregel wordt aangehaald als: **Beleidsregel veilige jaarwisseling Alphen aan den Rijn**.

Aldus vastgesteld op **[datum]**.

F.D. (Erik) van Heijningen
waarnemend burgemeester van Alphen aan den Rijn